

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 821. An & qualiter liberi, liberè possint ingredi religionem, & eandem ingressi, intra annum probationis liberè egredi, & ad sæculum redire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

proavis, consanguineis. Wiestn. l. c. cum Riccio prescriptum valere secuti professione, & ita tenent Sanch. l. c. num. 55. Pirh. l. c. aliique apud Barbof. juris Eccles. L. 1. c. 42. num. 238. Nihilominus ratificata ex post tali professione invalidè facta, ratificari quoque renunciationem ante illam factam, nisi forte professio fuerit invalida ob defectum ætatis, in quo casu uti professionem, ita & renunciationem esse & remanere invalidam, siue renunciatus necdum impleverat 15. annos & decem menses, adeoque eam confirmari nequire seu convalescere per subsequentem legitimam ætatem & aliam professionem, docet Sanch. l. c. num. 56. Pelliz. in man. pral. tr. 2. c. 9. q. 22. num. 49. & 50. quos citat & sequitur Pirh. cit. num. 91. in fine. De cætero valere renunciationem bonorum factam etiam personæ privatæ intuitu Religionem ingrediendi, vel etiam post ingressum à Novitio minore 25. annis sine autoritate curatoris & decreto Judicis aliisque solemnitatibus jure civili requisitis, docet Sanch. L. 7. mor. c. 6. num. 19. & cum eo Pirh. num. 93. Arg. c. de his, de sepult. ubi, dum dicitur, volentibus transire ad loca Religiosa liberum esse bona sua non solam Religiosis, sed etiam quibuslibet personis conferre, per tamen liberum importari idem, quod sine alterius autoritate, licentia & dispensatione, ait Gl. recepta in Clem. 2. de jurep. v. liberè, valori illius, etiam factæ à Novitio 16. annis majore ante duos menses proximos ante professionem, non obstante decreto Tridentini, utpote talis dispositionem non comprehendente, apud Wiestn. h. i. num. 58. docent Faustus, Thefaur. L. 2. forens. q. 56. num. 7. & Menoch. contrarium tamen quò ad hoc, seu non valere in eo casu renunciationem, donationemve bonorum factam à Novitio, etiam 25. aut 30. annis majore, rectius tenent cæteri, aut saltem plerique, ut inquit Wiestn. alicujus nominis DD. Barbof. etiam de off. Episc. alleg. 99. num. 19. Donat. & aliis testantibus, sic declaratum à Congregat. Card. interp. Trid. eò quòd Concilium loquatur universaliter de renunciatis ante dictos duos menses, nullà factà mentione, multoque minùs discrimine inter ætatem eorum, cum in omnibus sic statuendi ratio illius locum habeat.

Quest. 820. Quid sit circa renunciationem hæreditatis obventuræ factam à Novitio?

1. Resp. Primò: quamvis renunctio hæreditatis viventis alicujus necdum delatæ, sed in futurum deferendæ, facta alicui certæ personæ sine consensu illius, de cujus hæreditate agitur, sit ipso jure invalida ob periculum machinandi insidias vitæ alienæ juxta L. ult. c. de pact. valet tamen etiam irrequisito dicto consensu, facta ab eo in favorem Religiosi Conventus alicujus alteriusve Communitatis vel Collegii, cum in omni Communitate adeoque multò magis in Communitate Clericorum, præcipuè Religiosorum, meritò præsumatur, cessare tale periculum seu votum captandæ mortis; ob quòd aliàs in favorem privatæ personæ fieri prohibetur talis renunctio. Sanch. L. 7. mor. c. 2. à num. 54. Laym. L. 3. tr. 5. c. 7. n. 3. q. 2. limit. 3. Pirh. h. i. num. 90. Potest quoque Novitius ante professionem renunciare hæreditati paternæ aliàs obventuræ, paciscendo cum parente, ut is ob præstitum sibi à filio per talem renunctio-nem commodum teneatur aliquam pecuniæ summam.

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. III.

alicui loco pio vel Conventui à filio designato applicare; eò quòd, cum per tale pactum nulla filio (qui absque eo renunciare deberet dictæ hæreditati, dum est Novitius Ordinis mendicantium) imponatur obligatio, sed soli parenti, credibile non sit, talem dispositionem prohiberi à Trid. ita cum Laym. l. c. q. 5. num. 14. Pirh. l. c. Potest item Novitius ita renunciare in favorem causæ piæ hæreditati sibi undecunque obventuræ ante mortem vel professionem, in quo casu, si aliqua obveniat, etiam eà non aditā ab ipso, quia mortem, cujus hæreditas obvenit, ignorabat, possunt ii, quibus facta renunctio, eam petere & accipere, et si jure civili. L. 7. c. de jure deliber. statutum aliud, nimirum, quòd, si è vivis excedat non aditā hæreditate, obveniente sibi, quia mortem ejus, cujus hæreditas erat ignorabat, ea non transmitatur ad hæredes; cum constitutio illa juris civilis in causis piis, utpote in quibus proceditur juxta jus naturale, gentium vel canonicum, quo valida est talis renunctio Pirh. l. c. cum Laym. l. c. num. 13. Si tamen filius disponens in favorem causæ piæ vel Monasterii infans iis, de quorum hæreditate agitur, moriatur, aut profiteatur ante delatam sibi hæreditatem nimirum iisdem adhuc viventibus, donatio seu renunctio omnino corruit. Sanch. L. 7. mor. c. 9. num. 25. Laym. Pirh. ll. cit. eò quòd quis plus juris in alium transferre nequeat, quàm sibi competat. reg. Jur. 79. in 6. nemo autem vivente aliquo, de cujus hæreditate agitur, ad bona illius jus habet; cum viventis non sit hæreditas Arg. L. 94. ff. de acquirenda hæred. Sed neque Monasterium, etiam aliàs capax succedendi, succedit in hæreditate, cui necdum delatæ absolute renunctavit Novitius, dum ea postmodum post professionem ei deferretur; quia ea renunctio valuit & consequenter Novitius per eam jus succedendi in ea postmodum delata amisit; Monasterium autem repræsentans personam professi jus nullum succedendi habet, nisi quatenus professus jus succedendi habet, quòd is positâ renunctio-ne illâ absolutâ non habet etiam si professionem non emisisset.

Quest. 821. An & qualiter liberi liberè possint ingredi Religionem, & eandem ingressi intra annum probationis liberè egredi, & ad sæculum redire?

1. Resp. Ad primum: quamvis decens sit & rationi naturali conforme, liberos propositum ingrediendi Religionem causasque aperire parentibus, in quorum potestate sunt, si id facile fieri possit, iis tamen, dum ingressum hunc impedire volunt, aut prudenter impedituri timeantur, inconsultis & invitis, licitè ingredi possunt Novitiatum, eoque absoluto profiteri. Laym. L. 1. tr. 5. c. 4. num. 1. cum communi juxta c. 12. in fine h. i. cum liberi, postquam annos pubertatis, adeoque liberum discretionis arbitrium consecuti, in ordine ad statum religionis ineundum, aut matrimonium contrahendum non pendeat à parentum voluntate & arbitrio.

2. Resp. Ad secundum: quidquid fuerit de hoc olim, dum, qui religionem intrabant, habitumque ejusdem etiam novitiorum assumbant animo vitam absolute mutandi, & Deo perpetuò in religione serviendi, ad sæculum redire non poterant, sed

Ffff 2

sed cogebantur professionem emittere in eadem vel alia etiam religione juxta *c. 20. h. t.* dum nimirum de tali animo seu proposito ex certis indicis. v. g. quia beneficio Ecclesiastico habito absolute renunciarant, vel de bonis suis re ipsa disposerant, constabat, obligationem hanc seu necessitatem remanendi inducente hoc proposito, non quidem nudo, sed concepto ex intentione sese hac ratione tradendi religioni & obligandi, adeoque conjuncto & firmato promissione vel etiam voto simplici profitendi, cujus alias obligationem aut etiam tacitam professionem susceptio habitus monachalis non inducit absque dicta promissione. uti hæc tradunt Suar. *de relig. tom. 3. l. 5. c. 11. num. 2.* Sanch. *L. 4. mor. c. 1. num. 20.* Barbof. *in c. 20. h. t. num. 1. & seq.* citatis pluribus aliis. Pirh. *h. t. num. 62. & seq.* quem vide; præscindendo saltem à tali proposito non nudo (quod importasse necessitatem non egrediendi, satis indicare videntur AA. citati, ut legentis eos patet) novitii hodie dum liberè nullius petita licentiâ, & licitè ex justa causa ante susceptionem habitus professorum (intellige, ubi is distinctus est ab habitu novitorum) & ante professionem redire ad sæculum possunt per *c. statimus 23. h. t.* Castrop. *tr. 16. d. 1. p. 10. num. 1.* & AA. citati cum communi. quin & post Concilium Tridentinum cum dicto proposito & voto simplici aut obligatione profitendi ingressum, etiam postquam renunciavit libertati egrediendi, posse adhuc liberè egredi absque eo, quòd ad ullam aliam religionem in genere vel specie intrandam teneatur, cum Fagn. *in cit. c. 20. h. t. num. 42. in declarat. Card. conc.* tradit Pirh. *h. t. num. 67.* Dixi tamen: *licite: ex justa causa:* quamvis enim per se loquendo exitus ille ex objecto suo vacet culpâ, eâ tamen non vacat, si ad illum novitius irâ, odio aliave sequiore affectione moveatur, aut neglectis divinis inspirationibus ad secularis vitæ licentiam & peccandi occasiones, ac pericula redeundo, salutis suæ discrimini se exponendum prævidit, ut bene Wiestn. *h. t. num. 35. in fine.*

Quest. 822. An & qualiter novitius dimitti aut expelli possit à religione?

REsp. Tametsi religio fortè ex rigore justitiæ non teneatur novitium retinere, ut Pirh. (cujus tamen contrarium probat à posteriore de Lug. *de 7. & 7. tom. 1. d. 9. num. 57.* ex eo, quòd novitius sine causa dimissus possit in foro externo reclamare, & quoties de veritate constaret, restituenda esset ut Host. Jo-Andr. Sanch. Lopez apud illum; quod denotat aliquod jus in novitio ad se non dimittendum; cum alioqui non posset jus suum, in judicio prosequi) ex alio tamen capite non potest illum sine justa causa liberè dimittere, nimirum ratione officii sui, ex quo prælatus teneatur procurare bonum religionis & subditorum adeoque & novitium, qui religioni idoneus apparet, retinere non minùs, quàm illum, si idoneus est, expellere, pro ut rationem hanc desumptam ex officio prælati pulchrè declarat de Lug. *l. c. num. 56.* agatque insuper contra officium caritatis gebitæ novitio sibi subdito, dum sine rationabili causa eum expellendo, non potest non inurere gravem notam, dum omnes sciunt, nunquam nolentem & invitum dimitti, nisi ob defectus naturales vel morales. ut de Lug. *l. c. num. 55.* privatque magno bono, quin & fortè periculo salutis exponit. proinde his non obstantè,

quòd novitius non teneatur in religione permanere, negantibus in hoc paritatem obligationis ad permanendum & retinendum. Suar. *ut c. 11. num. 5.* Sanch. *L. 5. c. 4. num. 54.* Castrop. *cu. p. 10. num. 1.* Pelliz. *in man. præd. c. 7. q. 26. num. 60.* Pirh. *h. t. num. 78.* ex eo capite, quòd in iis, quæ non ad justitiam distributivam vel commutativam, vel caritatem pertinent, non detur mutua obligatio. De cætero ad dimittendum novitium non requiruntur causas gravissimas, aut defectus notabiles, sed sufficere, quòd vel circa sanitatem, vel circa indolem, vel alia talenta reperitur, minùs utilis religioni, ait de Lugo, *l. c. num. 55.* uti etiam *num. 59.* dicit, causam ad dimittendum novitium sufficientem non debere semper esse moralem, vel ortam ex ejus culpa; cum ad hoc non obligaverit se religio, sed sufficere causam etiam extrinsecam, ut si ex ejus retentione grave malum aliquod timeretur religioni, etiam absque culpa novitii. v. g. indignatio parentum, qui graviter nocere possent religioni. item aversio principis à religione, damnum etiam temporale &c. Atque ex his jam deducitur & probatur, peccare illos graviter, qui absque sufficiente causa novitio, dum est in probatione, negant suffragium suum ad professionem faciendam requisitum, ut docent Suar. *tom. 3. de relig. c. 3. num. 7. in addit. ad dubia regul. v. novitius 17.* Vecchius *in præd. novitor. d. 12. du. 2. num. 4.* Micand. *in man. præd. tom. 1. q. 25. a. 12. concl. 1. & 2.* Dian. *tom. 1. tr. 2. de dub. regul. resol. 19.* Cordub. *in reg. minor. c. 2. q. 2. & 11.* & alii, quos citat & sequitur de Lugo *l. c. num. 54.*

Quest. 823. An novitio egredienti restituenda omnia bona, que intulit, habitusque ipse?

REsp. Ad primum: restituenda ei omnia bona, quæ tempore ingressus devulit in monasterium, ita ut nec minimum ex iis retinere possint religiosi; poteritque ad hoc Episcopus, ubi opus fuerit, ad id compellere per censuras ecclesiasticas superiores regulares. Zesol. *in præd. Episcop. p. 1. v. moniales. §. 3. & p. 2. v. eod. §. 11.* Barbof. *in c. 9. h. t. num. 5. & de off. & potest. Episc. p. 3. alleg. 101. à num. 37.* juxta quod statuit Trid. *sess. 25. de regular. c. 16.* & quidem restituenda bona cum omnibus fructibus, inde perceptis, deductis alimentis pro tempore, quo fuit in novitiatu (de quo tamen posteriore paulò post) resolvit Azor. *instit. mor. p. 1. l. 13. c. 9. q. 2.* recuperare etiam omnia bona feudalia tradunt Tappia *in anth. ingressi, de SS. Eccles. in v. sua. c. 14. num. 16.* Iho. de marin. *de feudis l. 1. tit. de feud. ex pacto & provis. num. 139.* Carol. de Grass. *de effect. cler. eff. 4. sub. num. 25.* & alii apud Barbof. *in cit. c. 9.* & Idem *cit. alleg. 101.* sic etiam, si pater cum omnibus bonis suis & filio impubere se offert Religioni, filius annos discretionis adeptus, nolens esse Monachus, potest exire, & petere bona paterna, quæ ex successione sibi proveniunt, & hæc ei restituenda. Barbof. *in c. 14. h. t. num. 1.* citatis Vivian. *in ration. jur. Pontif. l. 3. pag. 478.* Abb. Card. Jo-And. Imol. Host. Butr. &c. An verò, patre professo Religionem, statim legitima debeatur filio, & is eam petere possit à Monasterio, & illud eam restituere teneatur, in eo non conveniunt AA. pro sententia negante eam statim peti posse, sed expectandam mortem naturalem patris, & interea Monasterium eâ potiturum, Barbof. *in cit. c. 14. num. 2.* citat immensam tur-